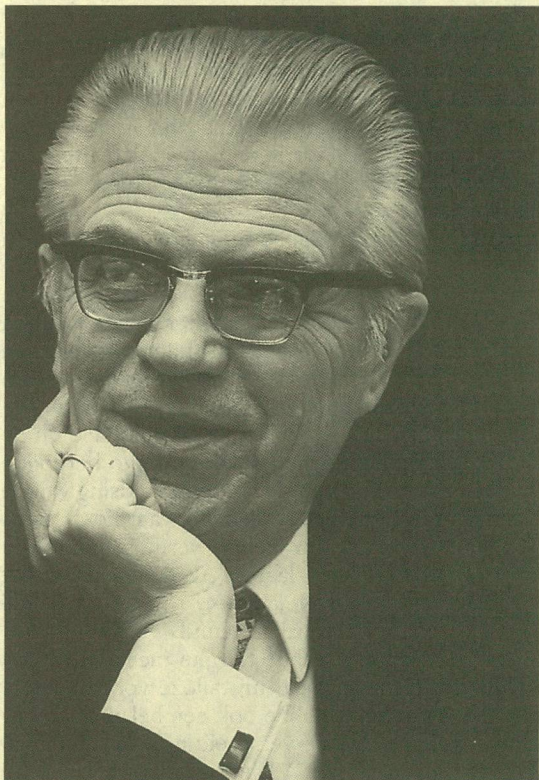

SAEGER, Jos (eigenlijk Jozef) de (Boom 3 augustus 1911 – Mechelen 7 april 1998).

Was de zoon uit een groot gezin van een schrijnwerker, studeerde bouwkunde aan de Provinciale Technische School te Boom, architectuur aan de Academie te Antwerpen (1928-1932), verwierf het diploma van landmeter en vestigde zich in 1945 als accountant-bedrijfsconsulent te Mechelen.

De Saeger was vroeg actief in de sociale en politieke beweging: als nationaal propagandist en penningmeester van de Katholieke Arbeidersjeugd (1932-1936) en medewerker van Mgr. Jozef Cardijn, en als medestichter en leider van het Jeugdfront (1937). In de vooroorlogse periode van economische malaise, parlementaire onmacht en nationalistische beroering, poogde hij via sociaalgerichte en Vlaams-

Jos de Saeger op 9 maart 1972. De Saeger was CVP-Kamerlid en minister; hij bezat veel invloed binnen het ACV, evolueerde begin de jaren 1960 in federalistische richting en werd een wegbereider voor de latere staatshervorming. (DE STANDAARD/HET NIEUWSBLAD: M. CELS)

bewuste gespreksgroepen arbeiders en jonge intellectuelen nader tot elkaar te brengen. Tijdens de oorlog woonde hij in Kortrijk waar hij lid was van de groep-Tony Herbert die de stichting van de **Christelijke Volkspartij** voorbereidde.

Na de bevrijding begon hij aan een opmerkelijke politieke loopbaan. Te Mechelen werd hij raadslid, daarna schepen en van 1961 tot 1965 loco-burgemeester. In 1949 werd hij CVP-Kamerlid voor Mechelen en zou dat blijven tot 1974. Terwijl hij diverse functies bekleedde in de verzorgingssector, ontwikkelde hij een grote parlementaire en ministeriële bedrijvigheid en werd hij een toonaangevende figuur binnen het **Algemeen Christelijk Vakverbond**. Dynamisch promotor, samen met zijn socialistische collega **Antoon Spinoy**, van de economische ontsluiting van zijn gewest, ging hij zich in de Kamer bezighouden met streekontwikkeling en industrievestiging in Vlaanderen. Hij gaf economische problemen voorrang op taalpolitieke. Zijn doordachte toespraken in het parlement waarin hij de eigen regering niet spaarde, bezorgden hem prestige en populariteit.

In 1961 werd hij voorzitter van de Vlaamse partijvleugel en eerste ondervoorzitter van de CVP. Op

het conclaaf van Hertoginnedal (5 juli 1963) trachtte hij, één tegen allen, tevergeefs het verka-
velingsplan van Jan Verroken te doen aanvaarden
(aanhechting bij Brussel van de tweetalige wijken
der randgemeenten en behoud van de rest zonder
faciliteiten in het eentalige landsgedeelte.) Het ver-
gelijk dat uit de bus kwam, werd in Vlaanderen
slecht onthaald en op 20 november 1963 nam De
Saeger ontslag uit zijn leidende CVP-functies.

Hij bleef evenwel betrokken bij de communautaire
kwestie. Aanvankelijk tegenstander van een fede-
ralistische staatshervorming, veranderde hij geleidelijk van mening en in november 1963 kwam hij op
voor een federalisme met de provincie als territo-
riale eenheid. Hij was lid van de werkgroep die in
1964 de eerste stappen zette naar de grondwetsher-
ziening van 1970. In 1965 werd hij minister van
openbare werken en bleef dat zeven jaar. Hij nam
belangrijke beslissingen, onder meer inzake de ha-
ven van Zeebrugge en de uitbouw van het autowe-
gennet. Hij verstevigde zijn positie als sterke man
achter de schermen. In 1968 was hij een van de
CVP-ministers die wegens de kwestie-Leuven hun
ontslag aanboden bij premier Paul vanden Boey-
nants ('Leuven Vlaams'). In 1972 belastte de koning
hem, na de val van het kabinet-Gaston Eyskens,
met een informatieopdracht, met het oog op een
duurzame regeling van de communautaire twisten.
Hij legde een stevig uitgewerkt plan voor aan de
partijinstanties, dat echter verworpen werd door de
pro-federalistische partijen. Hij was 1973-1977 op-
nieuw minister (volksgezondheid en leefmilieu en
wat later ook van het gezin). Het aantreden van de
regering-Leo Tindemans op 3 juni 1977 maakte een
einde aan zijn ministeriële loopbaan. Op 4 oktober
1977 werd hij benoemd tot minister van staat. Hij
bleef daarna nog enkele jaren actief in de sociale
sector, onder meer als voorzitter van Caritas (1977-
1982).

WERKEN: 'Het financieel en economisch beleid van de rege-
ring Van Acker', in *Tijdschrift voor Politiek* (oktober 1957),
p. 194-223.

LITERATUUR: 'Vraaggesprek met de heer De Saeger, voor-
zitter Vlaamse vleugel van de C.V.P.: Federalisme een vlucht-
misdrijf', in *De Linie* (2 maart 1962); - H. Gaus (ed.), *Politiek Bio-
grafisch Lexicon*, 1989.

MANU RUYS*